

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

HYVÄN OHJAUKSEN KRITEERIT

Hyvän ohjauksen kriteerit
perusopetukseen, lukiokoulutukseen
ja ammatilliseen koulutukseen

Sisällys

1. Hyvän ohjauksen kriteerien tehtävä	3
2. Hyvän ohjauksen kriteerien käyttö paikallisesti	4
3. Mitä tarkoitamme ohjauksella	5
4. Ohjauksen jatkumo	6
5. Hyvän ohjauksen teemat	8
6. Hyvän ohjauksen kriteerit	9

1. Hyvän ohjauksen kriteerien tehtävä

Hyvän ohjauksen kriteerit on suositus, joka on laadittu perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ohjauksen laadun kehittämistä ja varmistamista varten. Hyvän ohjauksen valtakunnallisten kriteereiden tavoitteena on tukea ohjauksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä varmistaa lasten ja nuorten laadukkaan ohjauksen saatavuus asuinpaikasta ja olosuhteista riippumatta. Kriteerien avulla turvataan eri puolella Suomea oppilaille ja opiskelijoille tarjolla olevien ohjauspalvelujen tasapuolisuus, laatu ja saatavuus.

Hyvän ohjauksen kriteerit on opetuksen ja koulutuksen järjestäjien työkalu ohjauksen korkean laadun tukemiseen sekä laadulliseen kehittämiseen. Kriteerit auttavat kouluja ja oppilaitoksia, hallintoa sekä päättäjiä tarkastelemaan paikallista ohjausta kriittisesti ja ryhtymään toimenpiteisiin ohjauksen kehittämiseksi. Kriteerien avulla on mahdollista löytää ne keskeiset teemat, joita kehittämällä ohjauksen laatua voidaan paikallisesti parantaa.

Tämä julkaisu koostuu kahdesta osasta, hyvän ohjauksen kriteerien perusteluosasta sekä varsinaisista kriteereistä. Hyvälle ohjaukselle on tässä julkaisussa määritely läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteiset hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Kustakin teemasta on laadittu erilliset hyvää ohjausta kuvaavat kriteerit perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta varten.

2. Hyvän ohjauksen kriteerien käyttö paikallisesti

Hyvän ohjauksen kriteereitä voi käyttää joko sellaisenaan tai muokattuna vastaamaan opetuksen ja koulutuksen järjestäjän tarpeita. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjä päättää tarkemmin kriteereiden käytöstä ja soveltamisesta. Suositeltavaa on, että hyvän ohjauksen kriteerit sovitetaan osaksi paikallista tai koulutuksen järjestäjäkohtaista laatu- tai arviointijärjestelmää. Näin ne tukevat opetuksen ja koulutuksen järjestäjän jo olemassa olevaa kehittämistyötä ja varmistavat ohjauksen näkökulmien huomioon ottamisen.

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät sekä koulut ja oppilaitokset voivat tarkastella omaa toimintaansa suhteessa hyvän ohjauksen kriteereissä esitettyihin yhteisiin teemoihin sekä yksityiskohtaisempiin kriteereihin. Kriteereitä tulee tarkastella eri näkökulmista kaikilla opetuksen ja koulutuksen tasoilla, esimerkiksi opetuksen järjestäjän, koulun, oppilaan, vanhempien, opettajan, opetuksen tai johtamisen näkökulmasta. Tämän tarkastelun perusteella määritellään paikallisen ohjauksen kehittämisen keskeiset toimenpiteet.

3. Mitä tarkoitamme ohjauksella

Ohjaus koulussa ja oppilaitoksessa on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa oppilaan ja opiskelijan oppimisen, kasvun ja kehityksen tueksi. Ohjaus on kaikkien koulussa ja oppilaitoksessa sekä erilaisissa oppimisympäristöissä työskentelevien yhteistä työtä. Koulun toimintakulttuuri tukee ohjauksen järjestämistä.

Jokaista oppilasta ja opiskelijaa kunnioitetaan yksilönä, jolla on oikeus laadukkaaseen ja omiin tarpeisiinsa nähden riittävään ohjaukseen. Oppilas ja opiskelija ovat ohjauksessa aktiivisia ja osallistuvia. He arvioivat omaa oppimistaan ja toimintaansa. Ohjauksen avulla autetaan ja tuetaan oppilasta ja opiskelijaa kuulumaan ryhmään sekä toimimaan ryhmän jäsenenä.

Ohjauksella edistetään opiskeluvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tuetaan lasta ja nuorta elämään, koulutukseen ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä. Ohjauksen tarkoituksena on lisätä oppilaan ja opiskelijan itsetuntemusta niin, että hän tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa. Ohjaus tukee nuorten ammatillisen identiteetin kehittymistä, auttaa ura- ja elämänsuunnittelutaitojen muotoutumisessa sekä antaa valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiselle. Riittävä ohjaus on perusta sille, että nuoret pystyvät aktiivisesti kehittämään tulevaisuuden kannalta merkittäviä taitoja, suunnittelemaan koulutustaan ja uravalintojaan sekä tekemään itsenäisiä, itsensä kannalta merkityksellisiä valintoja tulevaisuutensa suhteen.

Ohjauksella on keskeinen merkitys hyvinvoinnin lisäämisessä ja syrjäytymisen ehkäisyssä. Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen ensimmäiset askeleet otetaan perusopetuksessa, josta nuori etenee toisen asteen opintojen ja mahdollisten jatko-opintojen kautta kohti täysvaltaista, aktiivista ja vastuullista yhteiskunnan jäsenyyttä.

4. Ohjauksen jatkumo

Hyvän ohjauksen kriteereissä ohjausta tarkastellaan perusopetuksen alusta aina toisen asteen päättymiseen saakka. Ohjaus nähdään jatkumona, jossa oppilaan ja opiskelijan oma aktiivisuus ja osallisuus kasvavat iän ja kehityksen myötä.

Oppilaalla ja opiskelijalla on koulutuksessa useita merkittäviä siirtymävaiheita, kuten siirtyminen perusopetuksen vuosiluokilta 1–6 vuosiluokille 7–9, perusopetuksen päättövaihe sekä toisen asteen päättyminen ja siirtyminen jatko-opintoihin tai työelämään. Eri-tyisen tärkeä merkitys ohjauksella on näissä koulutuksen nivel- ja siirtymävaiheissa. Jotta siirtymät sujuisivat mahdollisimman hyvin, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien tulee toimia tiiviissä yhteistyössä keskenään.

Perhe, ystävät ja harrastukset ovat koulun ohella keskeisiä lapsen ja nuoren elämään vaikuttavia toimijoita ja yhteisöjä, joiden merkitys ja tuki huomioidaan hyvässä ohjauksessa. Koulun suhde yhteiskuntaan on tiivis, sillä yksi koulun tehtävistä on valmistaa oppijoita tulevaisuuden työelämää ja aktiivista yhteiskunnassa toimimista varten sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Ohjauksen kokonaisuutta hyvän ohjauksen kriteereissä on havainnollistettu seuraavan kaavion avulla.

**Yhteiskuntaan kiinnittynyt tasapainopinen nuori
aikuisen jolla on valmiudet siirtyä
jatko-opintoihin ja työelämään**

Tutkinto toiselta asteelta
Jatko-opintoihin tai työelämään siirtyminen

aineenopettaja
ryhmäohjaajan
opiskelijahuoltopalvelut
opinto-ohjaaja
rehtori

**ohjaus lukio-
koulutuksessa**

Ohjausyhteistyö

Päättötodistus

Oppilaan / opiskelijan oma osallisuus ohjauksessa

ammatinopettaja
ryhmäohjaaja
opiskeluhoitopalvelut
opinto-ohjaaja
johto

**ohjaus ammatillisessa
koulutuksessa**

Toisen asteen
opintoihin siirtyminen

luokanopettaja
aineenopettaja
opinto-ohjaaja

ohjaus perusopetuksessa

rehtori
oppilashuolto-
palvelut

verkot

työelämä

yhteistyö-
kumppanit

huoltajat

kaveripiiri

5. Hyvän ohjauksen teemat

Hyvä ohjaus perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa kuvataan seuraavien teemojen kautta:

6. Hyvän ohjauksen kriteerit

Hyvän ohjauksen teemat toteutuvat seuraavien kriteerien kautta:

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Riittävä ja monipuolinen ohjaus		
<p>Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan.</p> <p>Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen.</p> <p>Oppilaan oikeus ohjaukseen varmistetaan myös vuosiluokilla 1–6.</p>	<p>Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että opiskelijalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan.</p> <p>Jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen.</p>	<p>Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että opiskelijalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan.</p> <p>Jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Aktiivisuuden, osallisuuden ja vastuullisuuden tukeminen		
<p>Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa.</p> <p>Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.</p>	<p>Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa opiskelijoiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa.</p> <p>Ohjaus vahvistaa opiskelijan osallisuutta opiskelija- ja oppilaitosyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.</p>	<p>Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa opiskelijoiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa.</p> <p>Ohjaus vahvistaa opiskelijan osallisuutta opiskelija- ja oppilaitosyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Ohjaus on yhteistä työtä		
<p>Ohjaus on perusopetuksen henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Tehtävät, roolit ja yhteistyömuodot kuvataan selkeästi ohjaussuunnitelmassa.</p>	<p>Ohjaus on lukiokoulutuksen henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä lukion opetussuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Tehtävät, roolit ja yhteistyömuodot kuvataan selkeästi ohjaussuunnitelmassa.</p>	<p>Ohjaus on ammatillisen koulutuksen henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Tehtävät, roolit ja yhteistyömuodot, työssäoppimisjaksojen ohjaus mukaan lukien, kuvataan selkeästi ohjaussuunnitelmassa.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö		
<p>Perusopetuksen opinto-ohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia.</p> <p>Henkilöstön tiedot, taidot ja ohjausosaaminen ovat korkeatasoisia ja ajan tasalla.</p>	<p>Lukiokoulutuksen opinto-ohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia.</p> <p>Henkilöstön tiedot, taidot ja ohjausosaaminen ovat korkeatasoisia ja ajan tasalla.</p>	<p>Ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia.</p> <p>Henkilöstön tiedot, taidot sekä ohjaus- ja työelämäosaaminen ovat korkeatasoisia ja ajan tasalla.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen		
<p>Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.</p> <p>Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan.</p>	<p>Opinto-ohjausta kehitetään oppilaitoksen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää opiskelijan luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.</p>	<p>Opinto-ohjausta kehitetään oppilaitoksen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää opiskelijan luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Ohjaussuunnitelma		
<p>Opetuksen järjestäjällä on ohjaussuunnitelma, joka on tarkennettu koulukohtaisesti.</p> <p>Ohjaussuunnitelmassa on määritetty ohjauksen tavoitteet, toteutus, johtaminen, työnjako, vastuut ja arviointi.</p> <p>Suunnitelma on tehty yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.</p> <p>Ohjaussuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti.</p>	<p>Koulutuksen järjestäjällä on ohjaussuunnitelma, joka on tarkennettu oppilaitoskohtaisesti.</p> <p>Ohjaussuunnitelmassa on määritetty ohjauksen tavoitteet, toteutus, johtaminen, työnjako, vastuut ja arviointi.</p> <p>Suunnitelma on tehty yhteistyössä opiskelijoiden ja sidosryhmien kanssa.</p> <p>Ohjaussuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti.</p>	<p>Koulutuksen järjestäjällä on ohjaussuunnitelma, joka on tarkennettu oppilaitoskohtaisesti.</p> <p>Ohjaussuunnitelmassa on määritetty ohjauksen tavoitteet, toteutus, johtaminen, työnjako, vastuut ja arviointi.</p> <p>Suunnitelma on tehty yhteistyössä opiskelijoiden ja sidosryhmien kanssa.</p> <p>Ohjaussuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Koulutuksen nivelvaiheet		
<p>Nivelvaiheyhteistyö perusopetuksen alku- ja päättövaiheessa sekä muissa siirtymissä on suunniteltua ja toimivaa.</p> <p>Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa.</p> <p>Ohjauksella varmistetaan oppilaan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimia sähköisessä hakujärjestelmässä.</p> <p>Jatko-ohjauksella varmistetaan oppilaan siirtyminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin tai muuhun ohjattuun toimintaan.</p>	<p>Nivelvaiheyhteistyö lukiokoulutuksen alku- ja päättövaiheessa sekä muissa siirtymissä on suunniteltua ja toimivaa.</p> <p>Oppilaitos antaa tietoa lukiokoulutuksesta peruskoululaisille ja tarjoaa heille mahdollisuuksia tutustua lukio-opetukseen.</p> <p>Opiskelijalle järjestetään monipuolisia mahdollisuuksia tutustua opiskeluun jatko-opiskelupaikoissa. Opiskelijalla on mahdollisuus sisällyttää opinto-ohjelmaansa jatko-opintoihin liittyviä opintoja.</p> <p>Ohjauksella varmistetaan opiskelijan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimia sähköisessä hakujärjestelmässä.</p> <p>Oppilaitoksessa on sovittu ohjauksen käytännöt mahdollisen koulutusalun tai koulutuksen järjestäjän vaihtamiseksi.</p> <p>Ohjaus tukee opiskelijan sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.</p>	<p>Nivelvaiheyhteistyö ammatillisen koulutuksen alku- ja päättövaiheessa sekä muissa siirtymissä on suunniteltua ja toimivaa.</p> <p>Koulutuksen järjestäjä tiedottaa peruskoululaisille ammatillisista opinnoista monipuolisesti ja tarjoaa heille mahdollisuuden tutustua eri vaihtoehtoihin.</p> <p>Opiskelijalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua opiskeluun jatko-opiskelupaikoissa.</p> <p>Ohjauksella varmistetaan opiskelijan taidot hankkia tietoa työelämästä ja jatko-opinnoista sekä toimia sähköisissä hakujärjestelmissä.</p> <p>Oppilaitoksessa on sovittu ohjauksen käytännöt mahdollisen koulutusalun tai koulutuksen järjestäjän vaihtamiseksi.</p> <p>Ohjaus tukee opiskelijan sujuvaa siirtymistä työelämään tai jatko-opintoihin.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Ohjaus koulutukseen ja uravalintoihin liittyvien päätösten tukena		
<p>Ohjaus tukee perusopetuksen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista toisen asteen opintoihin.</p> <p>Ohjaus on toteutettu tavalla, joka auttaa oppilasta suunnittelemaan opintojaan, tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja sekä laatimaan itselleen suunnitelman toisen asteen opintoja varten.</p> <p>Ohjaus on toteutettu tavalla, joka tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa.</p> <p>Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti ja ennakkoluulottomasti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.</p>	<p>Ohjaus tukee lukiokoulutuksen suorittamista sekä opiskelijan sijoittumista jatko-opintoihin.</p> <p>Opiskelija laatii opiskelu-, ylioppilastutkinto- ja jatko-opintosuunnitelman ohjauksen tuella. Ohjaus on toteutettu tavalla, joka tukee opiskelijaa arvioimaan ja kehittämään suunnitelmia opintojen edetessä.</p> <p>Ohjaus on toteutettu tavalla, joka tukee opiskelijan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa.</p> <p>Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti ja ennakkoluulottomasti vaihtoehtoja opiskelijan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.</p>	<p>Ohjaus tukee ammatillisten opintojen suorittamista sekä opiskelijan työllistymistä ja/tai sijoittumista jatko-opintoihin.</p> <p>Opiskelija laatii henkilökohtaisen oppimis- ja jatkosuunnitelman ohjauksen tuella. Ohjaus on toteutettu tavalla, joka tukee opiskelijan hakeutumista työelämään sekä ammatillista kehittymistä.</p> <p>Ohjaus on toteutettu tavalla, joka tukee opiskelijan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa.</p> <p>Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti ja ennakkoluulottomasti vaihtoehtoja opiskelijan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Työelämätaidot ja työelämään tutustuminen		
<p>Oppilas tutustuu monipuolisesti ammatteihin, työelämään ja yrittäjyyteen.</p> <p>Opetus on järjestetty siten, että se tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä.</p> <p>Työelämään tutustuminen vuosiluokilla 7–9 on tavoitteellista ja suunniteltua toimintaa, jota arvioidaan säännöllisesti. Työelämään tutustumisjaksot liittyvät kiinteästi muuhun opetukseen.</p> <p>Henkilöstöllä on ajantasaiset tiedot työelämästä ja mahdollisuus kehittää työelämäosaamistaan.</p>	<p>Opiskelija tutustuu monipuolisesti työ- ja elinkeinoelämään sekä yrittäjyyteen opiskeluaikana. Hänellä on mahdollisuus sisällyttää opinto-ohjelmaansa työelämään liittyviä opintoja.</p> <p>Opetus on järjestetty siten, että se tukee opiskelijan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä.</p> <p>Henkilöstöllä on ajantasaiset tiedot työelämästä ja mahdollisuus kehittää työelämäosaamistaan.</p>	<p>Opiskelija tutustuu monipuolisesti erityisesti alansa työtehtäviin, työelämään ja yrittäjyyteen. Ohjaus on järjestetty siten, että se tukee opiskelijan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä sekä työllistymistä.</p> <p>Työssäoppimisen ohjaus on riittävä ja laadukasta. Ohjauksella varmistetaan opiskelijan monipuolinen oppiminen työssäoppimisjaksoilla ja työelämässä sekä näiden kytkeytyminen opintojen kokonaisuuteen ja ammatilliseen kehittymiseen.</p> <p>Henkilöstöllä on ajantasainen työelämäosaaminen ja aktiiviset kontaktit työelämään.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Vuorovaikutteinen yhteistyö ohjauksen tukena		
<p>Kodin ja koulun välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja säännöllistä.</p> <p>Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö on säännöllistä ja suunniteltua.</p> <p>Verkosto- ja työelämäyhteistyö on suunniteltua ja aktiivista. Toimijoiden vastuut ovat kaikkien tiedossa.</p> <p>Koulun yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa tukee oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittymistä sekä sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.</p>	<p>Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja säännöllistä.</p> <p>Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö on säännöllistä ja suunniteltua.</p> <p>Verkosto- ja työelämäyhteistyö on suunniteltua ja aktiivista. Toimijoiden vastuut ovat kaikkien tiedossa.</p> <p>Oppilaitoksen yhteistyö korkeakoulujen, yliopistojen ja muiden oppilaitosten kanssa tukee opiskelijan jatko-opintovalmiuksien kehittymistä sekä sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.</p> <p>Yhteistyö muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa mahdollistaa joustavia opintopolkuja sekä tarvittaessa opiskelijan joustavan siirtymisen oppilaitoksesta toiseen, mikä vähentää negatiivista keskeyttämistä.</p>	<p>Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja säännöllistä.</p> <p>Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö on säännöllistä ja suunniteltua.</p> <p>Työelämä- ja sidosryhmäyhteistyö on suunniteltua, aktiivista ja tukee opiskelijan työssäoppimista sekä sujuvaa siirtymistä työelämään. Toimijoiden vastuut ovat kaikkien tiedossa.</p> <p>Oppilaitoksen yhteistyö eri koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen kanssa tukee opiskelijan sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.</p> <p>Yhteistyö muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa mahdollistaa joustavia opintopolkuja sekä tarvittaessa opiskelijan joustavan siirtymisen oppilaitoksesta toiseen, mikä vähentää negatiivista keskeyttämistä.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Ohjauspalveluista tiedottaminen		
<p>Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa.</p> <p>Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua.</p>	<p>Opiskelija ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista lukiokoulutuksessa.</p> <p>Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua.</p>	<p>Opiskelija, hänen huoltajansa sekä oppilaitoksen työelämäkumppanit ja sidosryhmät saavat ajantasaista tietoa ammatillisen koulutuksen järjestäjän ohjauspalveluista.</p> <p>Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua.</p>

Perusopetus	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
Hyvän ohjauksen kriteerit osana paikallista laatujärjestelmää		
<p>Hyvän ohjauksen kriteerit ovat osa opetuksen järjestäjän laatu- ja arviointijärjestelmää.</p> <p>Henkilöstön kaikki jäsenet tuntevat hyvän ohjauksen kriteerit ja toimivat niiden mukaisesti.</p> <p>Ohjaustoimintaa arvioidaan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti.</p>	<p>Hyvän ohjauksen kriteerit ovat osa opetuksen järjestäjän laatu- ja arviointijärjestelmää.</p> <p>Henkilöstön kaikki jäsenet tuntevat hyvän ohjauksen kriteerit ja toimivat niiden mukaisesti.</p> <p>Ohjaustoimintaa arvioidaan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti.</p>	<p>Hyvän ohjauksen kriteerit ovat osa opetuksen järjestäjän laatu- ja arviointijärjestelmää.</p> <p>Henkilöstön kaikki jäsenet ja yhteistyökumppaneiden edustajat tuntevat hyvän ohjauksen kriteerit ja toimivat niiden mukaisesti.</p> <p>Ohjaustoimintaa arvioidaan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti.</p>

Opetushallitus
PL 380
00531 Helsinki
029 533 1000
www.oph.fi